

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD:

Det gäller att vara noggrann när regelstommen uppförs för att plywoodskivorna ska passa i de olika sektionerna. För övrigt är arbetet lätt men omfattande.

TIDSÅTGÅNG:

4–8 dagar plus tid för torkning. Din rutin avgör hur lång tid bygget tar.

PRISBILD:

12 000–14 000 kr

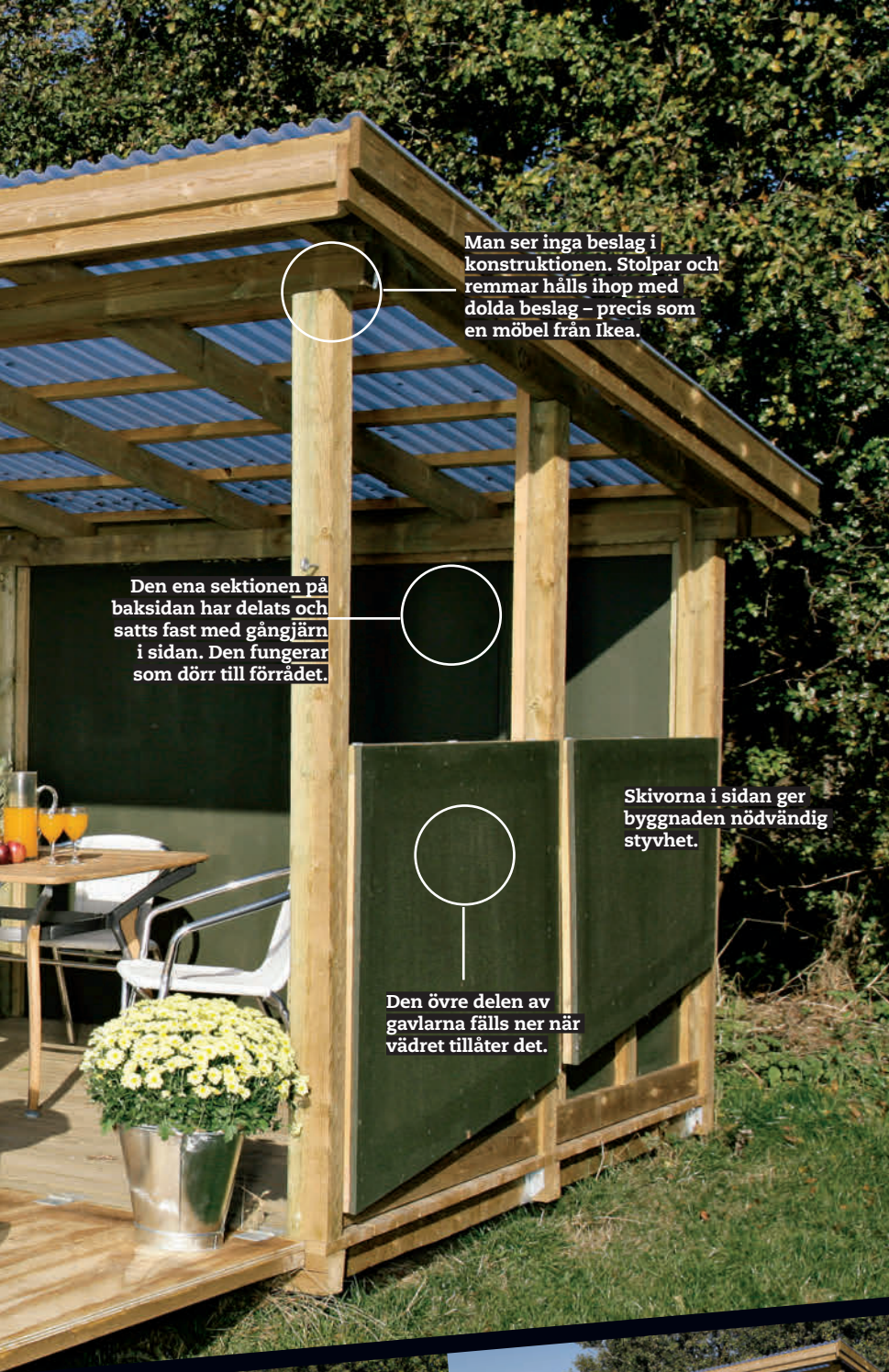
På taket ligger korrugerade plastskivor som släpper in massvis av ljus. Det är praktiskt – både över terrassen och vinterförrådet.

Den främre delen av förrådet kan fällas ner och då förvandlas boden till en ljus och luftig terrass. Fronten består av tre stora skivor som sitter fast med gångjärn.

Terrassgolvet, som är vägg på vintern, vilar på en balk som har förankrats i marken.

Sommarterrass

Terrassen består av två delar: en öppen och en som har tre väggar och ligger under tak. Då kan man själv välja om man vill ha sol eller sitta i skugga. På vintern fälls terrassen ihop och förvandlas till en redskapsbod.

Man ser inga beslag i konstruktionen. Stolpar och remmar hålls ihop med dolda beslag – precis som en möbel från Ikea.

Den ena sektionen på baksidan har delats och satts fast med gångjärn i sidan. Den fungerar som dörr till förrådet.

Skivorna i sidan ger byggnaden nödvändig styvhet.

Den övre delen av gavlarna fälls ner när vädret tillåter det.

På vintern ser byggnaden ut som vilken annan bod som helst. Enkel i stilen, och mycket rymlig. Taket sluttar lite åt ena hållet och man ser inga fönster, bara en dörr på baksidan. Rejåla beslag och grovt virke kännetecknar utseendet. Man kan inte tro annat än att det är en praktisk bod för verktyg, redskap och utemöbler.

Kommer du tillbaka i maj, när försommarsolen börjat värma, sitter en familj och njuter av solen på en terrass – precis där redskapsboden fanns. Terrassen är öppen på tre sidor och den fjärde sidan fortsätter in under tak, där den omges av tre väggar.

Den praktiska boden du såg i vintras har förvandlats. Den ena sidan har fällts ner och blivit till en terrass och resten av boden är ett uterum.

Plats för varianter

Tanken att kombinera en sommarterrass med ett vinterförråd uppstod hos författaren för flera år sedan. Men det tog tid att finna en lösning som var enkel. Här uppförs konstruktionen som en stomme av grovt virke, och mellanrummen täpps igen med plywood i standardstorlek.

På sidorna kan den övre delen av varje sektion fällas ner och släppa in ljus och luft. De undre, fasta delarna ger lä.

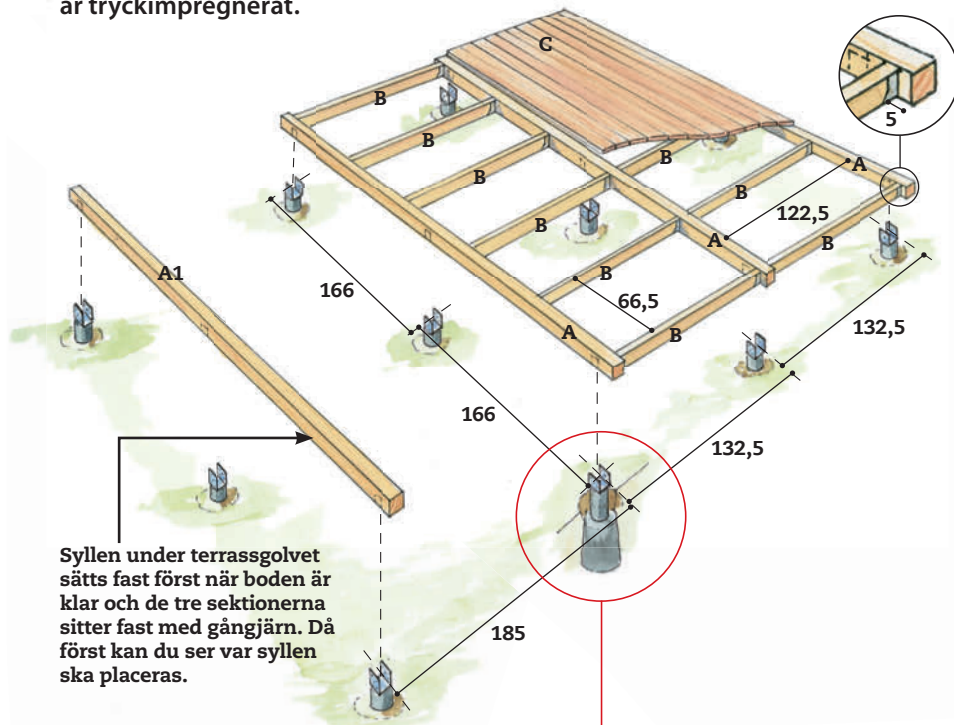
Du kan använda denna lösning som inspiration till något som passar dig. Det viktigaste är att konstruktionen ska vara styv och stark. Det uppnår du genom att fästa skivor på sidorna och på baksidan. Framsidan delas i tre för att det inte ska vara för tungt att fälla ner väggen.

– och vinterförråd

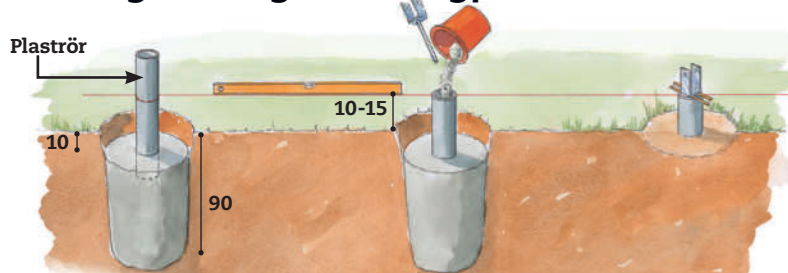
Terrassen har 12 fötter

Boden har fyra syllar. Tre av dem finns under själva boden och den fjärde, som terrassgolvet vilar på, är fristående. Varje syll har satts fast i tre stolpskor och dessa har gjutits fast. Virket i bottenkonstruktionen är tryckimpregnerat.

Syllen under terrassgolvet sätts fast först när boden är klar och de tre sektionerna sitter fast med gångjärn. Då först kan du se var syll ska placeras.

Så här gör du egna betongplintar

Gräv ett stort hål och fyll upp med betong till 10 cm från marken. Stick ner ett plaströr.

När betongen har hårdnat kapas alla rör på samma nivå och fylls med betong.

Stolpskorna sticks ner i betongen och stöttas med ett par pinnar innan de finjusteras.

DETTA HAR ANVÄNTS

TILL BOTTEN

100 x 100 mm tryckimpregnerat trä:

- 4 syllar (A) och (A1) à 372 cm

50 x 100 mm tryckimpregnerat trä:

- 12 regler (B) à 122,5 cm

28 x 120 mm trallvirke:

- 22 golvbrädor (C) à 372 cm

Dessutom:

- 12 plaströr à 50 cm, diameter cirka 10 cm
- Cirka ½ m³ betong av 1 del cement, 3 delar grus och 5 delar småstenar
- 12 stolpskor för 100 mm stolpar
- 6 x 40 mm franska skruvar (till stolpskor)
- 24 balkskor för 50 mm virke
- 5 x 40 mm ankarskruvar (till balkskorna)
- 4,5 x 60 mm rostfria trallskruvar

Grund och golv

Som golv har vi valt 28 x 120 mm trallvirke och brädorna skruvas på en stomme av tre kraftiga syllar med tvärgående golvreglar.

Syllarna läggs i stolpskor som först har gjutits fast i var sin plint. För att gjuta upp ovanför markhöjd använder vi plaströr som gjutform. Du kan som alternativ använda färdiga plintar – eller använda en annan förankring i marken.

Golvbrädorna läggs inte direkt på syllarna, för avståndet mellan dessa är för stort. Därför kompletterar vi med ett antal tvärgående regler som läggs med inbördes avstånd på 66,5 cm.

En fjärde syll placeras fristående som stöd för de nerfällda frontsektionerna.

2 Syllarna (A) läggs i stolpskorna och skruvas fast med 6 x 40 mm franska skruvar. Även om du använde vattenpasset flitigt när du justerade in betongplintar och stolpskor, så måste du kolla att ovankanten på alla syllarna har samma nivå.

4 Syllarna kapas. Det var billigast att köpa dem i lite för långa, och de ska nu kapas. De yttersta reglarna sitter 5 cm från sylländarna, vilket ger plats att skruva fast balkskorna utan att skruvarna kommer för tätt intill sylländarna.

1 Stolpskorna gjuts fast i betong.

Skorna ska inte bara bära upp huset. De ska också bära byggnaden och hålla fast den om det blåser. Här fyller vi betong i 90 cm djupa gropar och i 10 cm rör, som sticker upp lite ovanför marken.

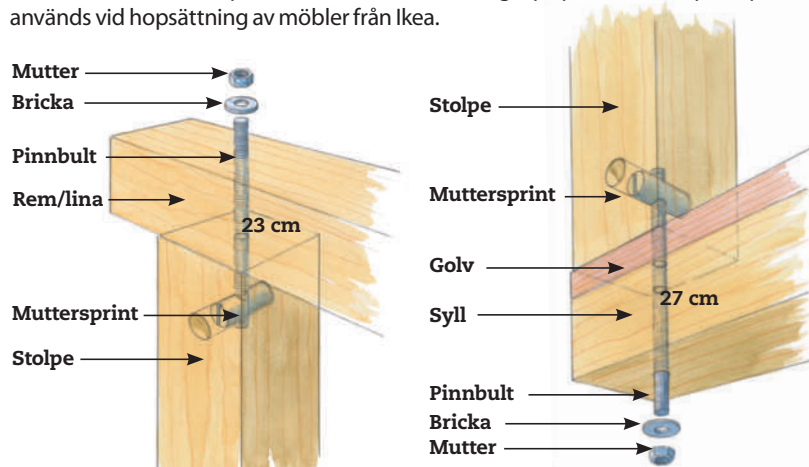
3 Reglarna (B) kapas lagom långa och läggs i balkskorna. Ovankanten på reglarna ska vara i nivå med syllarna. Spänn därför fast både regel och balksko med tving innan du drar fast skruvarna i balkskon. Fäst sedan regeln med skruvar.

5 Trallvirket (C) skruvas fast med ett inbördes avstånd på 4–8 mm. Fördela avståndet så att du slipper klyva den sista brädan. Använd trallskruv – det går snabbast. Golvet läggs kant i kant med syllarna. Kapa utstickande brädor.

Bygg utan synliga byggbeslag

Stommen sätts ihop utan synliga byggbeslag. Vi använder i stället gängade stänger (pinnbultar) som sticks in i kortändarna på de lodräta stolparna och fästs med muttersprintar. Pinnbulten stick sedan ner genom syllen och låses med bricka och mutter och låses även ovanpå remmen när denna har lagts på plats. Samma princip används vid hopsättning av möbler från Ikea.

Pinnbultarna (de gängade stängerna) sticks upp genom remmarna när dessa läggs på plats och låses med bricka och mutter. Pinnbultarna är 23 cm.

Nertill ska pinnbultarna genom både golvbrädor och syll innan de kan låsas med bricka och mutter. Här är längden på pinnbulten 27 cm.

VIKTIGT

Fråga kommunen om du får bygga en bod i din trädgård. Normalt har du lov att uppföra en friggebod utan bygglov om denna är under 15 kvadratmeter och taknockshöjden håller sig under 3 meter. Men placeringen på tomten har också betydelse, så därför bör du fråga först.

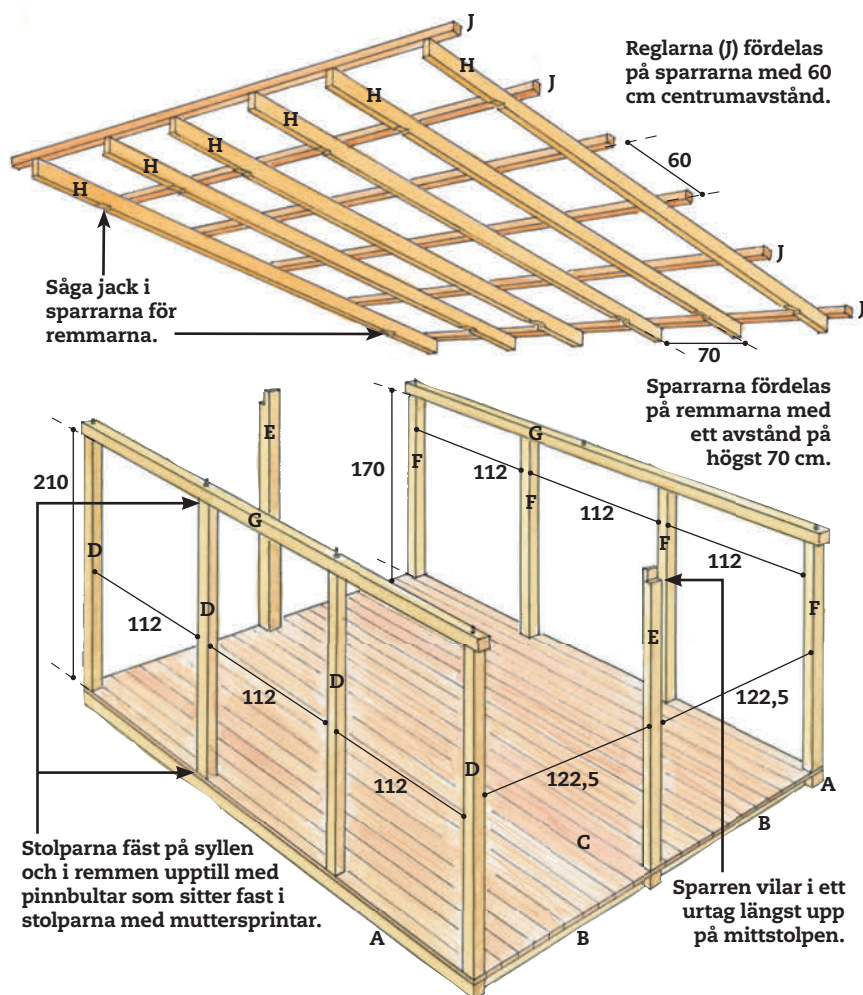
MATERIAL

Spara tid med rätt skruvar! Det tar enormt lång tid att förborra och försänka för skruvarna som ska hålla fast brädorna på terrassen. Det problemet slipper du om du väljer trallskruvar från Grabber, som har självborrande spets och självförsänkande huvud. De dras i rekordsnabbt.

Enkel regelstomme och tak

Regelstommen byggs upp av 10 x 100 mm tryckimpregnerade stolpar och plywoodskivor i standardstorleken 122 x 244 cm. Det korrugerade plasttaket vilar på 45 x 145 mm sparrar som vilar på de två remmarna. När taket har lagts byggs väggarna upp.

Bygg utan beslag

Här sätter vi ihop stommen utan ett enda synligt beslag. Vi använder oss i stället av pinnbultar och muttersprintar som du säkert känner igen om du har monterat möbler från Ikea.

Fördelen är att vi slipper se de fula beslagen. Vanliga byggbeslag skulle ha varit i vägen för de skivor som monteras i väggsektionerna och för de lister som fungerar som anhall på stolparna.

Taket sluttar bort från terrassen. Välj trädimension och takskeiv efter den förväntade belastningen av snö och is. Takskeivorna ligger på reglar som har fästs på sparrarna, och för att sparrarna ska ligga stadigt på remmarna förses de med små urtag.

4 Alla stolpar (D och F) på långsidorna reses och spänns fast. Stolparna (E) på kortsidorna väntar du med att resa tills sparrarna (H) är på plats. Då kan du göra urtag i stolpen upptill för sparrarna.

DETTA HAR ANVÄNTS

TILL REGELSTOMME OCH TAK

100 x 100 mm tryckimpregnerat trä:

- 4 stolpar (D) till framsidan à 210 cm
- 2 stolpar (E) till sidorna à 210 cm (justeras)
- 4 stolpar (F) till baksidan à 170 cm
- 2 remmar/linor (G) à 382 cm

45 x 145 mm råplanhyvlat:

- 6 sparrar (H) à 320 cm

45 x 70 mm råplanhyvlat:

- 6 takreglar (J) à 410 cm

25 x 125 mm tryckimpregnerat trä:

- 4 vindskivor (K1)
- 4 takfotsbrädor (K2)

25 x 38 mm tryckimpregnerat trä:

- Cirka 40 m anhall (S)

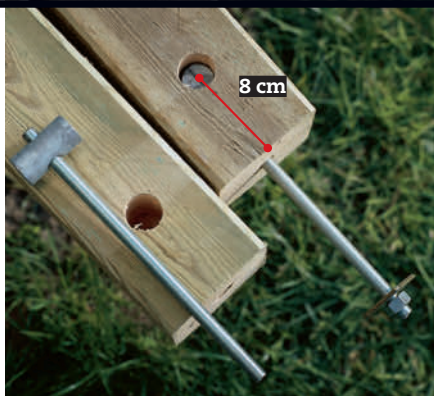
Dessutom:

- 18 muttersprintar, 25 x 50 mm, Ø 12 mm
- 8 pinnbultar à 23 cm, Ø 12 mm
- 10 pinnbultar à 27 cm, Ø 12 mm
- 18 muttrar, M12
- 18 brickor för M12
- 5 x 190 mm skruvar (till sparrarna)
- 5 x 90 mm skruvar (till takreglarna)
- 4,5 x 70 mm skruvar (till vindskivor och takfotsbrädor)
- 4 korrugerade takskeivor i klar plast
- Skruvar och brickor till takskeivorna
- 4,5 x 50 mm skruvar till anhallen

Tak med dagsljus

1 Takreglarna (J) läggs på sparrarna och skruvas fast. Du bestämmer själv hur stort taksprånget ska vara, men tänk på att avståndet mellan reglarna ska vara 60 cm. Såga av utstickande sparrar lodrätt.

1 Stolparna (D och F) förses med pinnbultar i bägge ändar.

Borra ett 13 mm hål exakt mitt i kortändan. Sikta så noga du kan. Hålen för muttersprintarna borras med 28 mm borr från samma sida. De får inte vara genomgående.

2 Hålen i golvet borras med 13 mm borr. För att underlätta mätning och markering har vi markerat måtten på en hjälpräda. Den spänns först fast på den ena syllen och sedan på den andra.

3 Lyft en stolpe på plats och stick ner pinnbulten i hålet. Vrid stolpen så att hålet med muttersprinten hamnar på insidan av boden (uterummet). Spänn fast pinnbulten med bricka och låsmutter under syllan.

5 Nu läggs remmarna (G) upp och hjälprädan tas åter fram. Lägg brädan på remmen och markera. Nu kommer hålen i remmen på exakt samma ställe som i syllan. Spänn fast stolparna med bricka och låsmutter på remmen.

6 Nu är det dags för sparrarna (H). Rätta till stolparna och fixera några av dem med snedsträvor. Innan du skruvar fast sparrarna med 190 mm långa skruvar (efter förborring) gör du urtag i dem för remmarna. Använd en sparr som mall.

7 De två sista stolparna (E) på kortsidorna ska justeras upptill. De har bara fästs i syllan och ska nu förses med urtag för de yttersta sparrarna. Urtaget ska gå halvgäns in i stolpen. Fäst sparren med 90 mm skruvar.

2 Takskivorna läggs på plats och skruvas fast. Följ tillverkarens rekommendationer med överlappning och val av skruvar etc. Dra inte åt skruvarna för hårt och täck den gärna med plasträtt.

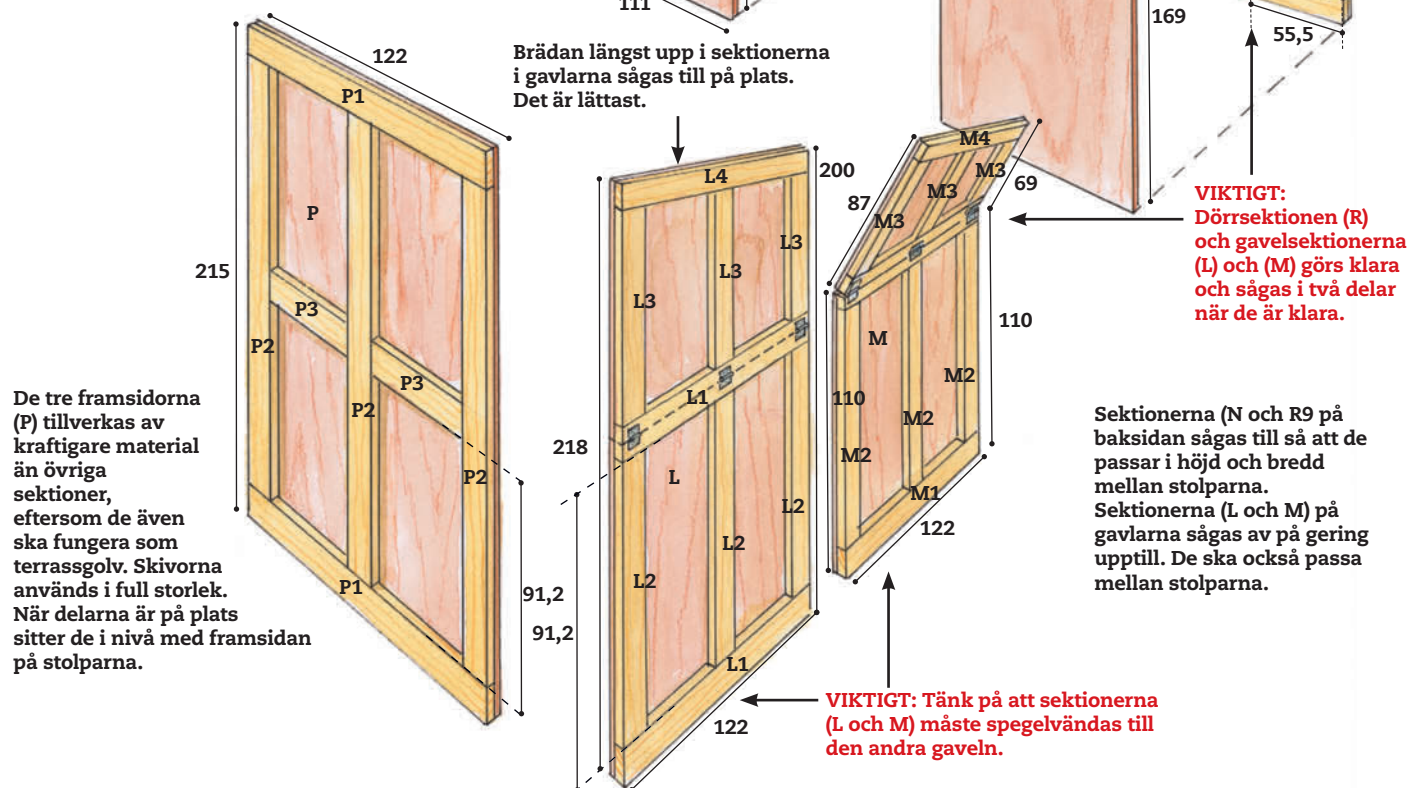
3 Taket avslutas med vindskivor (K1) på ena sidan och takfotsbrädor (K2) på den andra. Skruva fast den första brädan på sparrarnas kortändar och fäst den andra brädan omlott från insidan. Takfotsbrädorna fästs på samma sätt.

4 På sidan av stolparna på baksidan och sidorna fästs anhall (S). Det är lister som plywoodskivorna skruvas fast i. De skivor som kan fällas ner vilar mot listerna. Montera listerna med den platta delen mot stolpen, 6 mm från kanten.

Väggarna görs klara i verkstan

Bodens sidor är av plywood som förstärks med brädor innan de monteras i regelstommen. Brädorna måste både limmas och skruvas fast för de korta skruvarna klarar det inte ensamma.

DETTA HAR ANVÄNTS

2 HÖGA GAVELSEKTIONER (L)

12 mm plywood:

- 2 skivor (L) à 122 x 244 cm, sågas till i ovkant enligt ritning

25 x 125 mm tryckimpregnerat trä:

- 4 vågräta ramdelar à 122 cm (L1)
- 6 lodräta ramdelar à 91,2 cm nertill (L2)
- 6 lodräta ramdelar à 90 cm upptill (L3) – justeras vid montering
- 2 ramdelar upptill à 124 cm (L4) – justeras vid montering

2 LÅGA GAVELSEKTIONER (M)

12 mm plywood:

- 2 skivor (M) à 122 x 244 cm, sågas till i ovkant enligt ritning

25 x 125 mm tryckimpregnerat trä:

- 4 vågräta ramdelar à 122 cm (M1)
- 6 lodräta ramdelar à 91,2 cm nertill (M2)
- 6 lodräta ramdelar à 70 cm upptill (M3)

- justeras vid montering

- 2 ramdelar à 124 cm överst (M4)

- justeras vid montering

2 SEKTIONER (N) TILL BAKSIDAN

12 mm plywood:

- 2 skivor (N) à 111 x 169 cm

25 x 125 mm tryckimpregnerat trä:

- 4 vågräta ramdelar (N1) à 111 cm
- 4 lodräta ramdelar (N2) à 144 cm
- 2 vågräta ramdelar (N3) à 86 cm (mitten)

1 DÖRRSEKTION (R) PÅ BAKSIDAN

12 mm plywood:

- 1 skiva (R), 111 x 169 cm

25 x 125 mm tryckimpregnerat trä:

- 2 vågräta ramdelar (R1) à 111 cm
- 3 lodräta ramdelar (R2) à 144 cm
- 2 vågräta ramdelar (R3) à 36,7 cm (mitten)

3 FRONTSEKTIONER (P)

18 mm plywood:

- 3 skivor (P) à 122 x 215 cm

38 x 125 mm tryckimpregnerat trä:

- 6 vågräta ramdelar (P1) à 122 cm
- 9 lodräta ramdelar (P2) à 190 cm
- 6 vågräta ramdelar (P3) à 42,2 cm (mitten)

DESSUTOM

Gångjärn med skruvar

- 12 gångjärn, 30 x 30 mm, till sidoluckor
- 9 gångjärn, 75 x 100 mm, till framsidor
- 6 gångjärn, 50 x 50 mm, till dörr

Andra beslag:

- 16 skjutreglar, 32 x 105 mm, galvaniserade
- 1 grindklinka, galvaniserad

Skruvar:

- 4,5 x 30 mm förkromade eller rostfria till gavlar och baksida
- 4,5 x 50 mm rostfria till framsidor

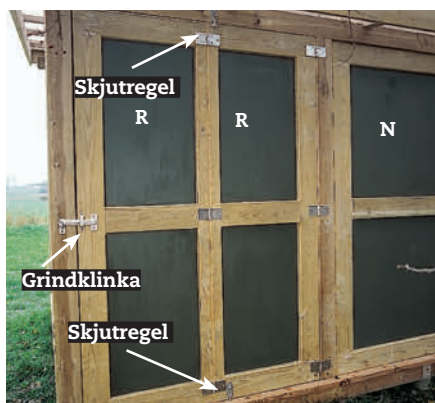
Väggarna monteras

Bodens sidor stängs igen med plywood-skivor som före montering har förstärkts med brädor, som limmats och skruvats fast. Vi målade skivorna innan vi satte fast brädorna.

Två sektioner (N) i den bakre väggen skruvas fast permanent. Den tredje (R) är en dörr och delas lodrätt i mitten. Delarna sätts sedan fast med gångjärn.

De fyra gavelsektionerna delas vågrätt i två halvor. Den nedre delen skruvas fast medan den övre delen kan fällas ner med hjälp av gångjärn.

De tre framsidorna monteras också med gångjärn. När de har fällts ner kan du ser var på marken du ska placera den yttre syllen (A).

3 Den högra sidan av dubbeldörren fästs på stolpen med tre gångjärn.

Dörren fixeras i mitten med en skjutregel både upp- och nertill och därefter skruvas vänster del fast med tre gångjärn.

TIPS

Välj storlek på dörren. Här har du chans att få en dörr på 111 cm, men det kan vara svårt att få fast den med gångjärn. Vi delade dörren så att öppningen blev hälften så stor och om vi vill, lossas skjutreglarna och dörren blir 111 cm. Du kan ev. göra den ena delen bredare än den andra eller montera en karm i hålet.

VIKTIGT

Vänta med den sista syllen. Det finns tre parallella syllar under boden. Den fjärde ska bära terrassen. Vänta med att gjuta fast stolpskorna till syllarna tills du har monterat de sektioner som ska fällas ner.

1 De två fasta sektionerna (N) på baksidan monteras först. Kolla hela tiden med vattenpasset att stolparna står lodrätt och att remmen är vågrät. När skivan skruvas fast stadgar den boden. Fäst skivorna med 50 mm skruvar i anhänglen.

2 Dörrsektionen (R) sågas igenom i den lodräta förstärkningen så att de två delarna kan fästas med gångjärn i var sin stolpe. De kan också sättas ihop inbördes med gångjärn så att dörren kan öppnas i två steg.

4 Gavelsektionerna (L och M) har delats vågrätt, och den undre delen skruvas fast i anslagslisterna med 50 mm skruvar. Kolla återigen flera gånger med vattenpasset, för nu "läses" huset åt det andra hållet.

5 Den övre delen av gavlarna fästs med gångjärn så att de kan fällas upp och ner beroende på hur bra vädret är. När de är uppfällda hålls de på plats på stolparna med skjutreglar som monteras på insidan av sektionerna.

Gångjärnen till framsidorna skruvas fast och därefter ska boden målas in- och utvändigt.